

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3719-2 від 01.07.2020
Народні депутати України
О. Качура та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України

«Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (щодо збереження санаторних шкіл (санаторних шкіл-інтернатів) для можливості відновлення здоров'я дітей у тісній єдності з навчанням і вихованням, у співпраці лікарів та педагогів)»

У альтернативному законопроекті шляхом внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» пропонується передбачити правові підстави продовження діяльності санаторних шкіл (санаторних шкіл-інтернатів).

Як зазначається у п. 2 пояснювальної записки до законопроекту, метою його прийняття є забезпечення можливості подальшого функціонування санаторних шкіл (санаторних шкіл-інтернатів).

Зважаючи на те, що поданий законопроект майже повністю повторює зміст доопрацьованого проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (щодо недопущення закриття та забезпечення можливості подальшого функціонування санаторних шкіл (санаторних шкіл-інтернатів))» від 26.05.2020 реєстр. № 3371 (доопрацьований), Головне науково-експертного управління вважає за доцільне значною мірою повторити свої попередні зауваження.

1. Відповідно до ч.ч. 1-3 ст. 6 Закону в Україні створюються рівні умови для здобуття повної загальної середньої освіти, кожному забезпечується доступність та якість повної загальної середньої освіти, кожному громадянину України, іншим особам, які перебувають в Україні на законних підставах, а також кожній дитині незалежно від підстав її перебування в Україні гарантується безоплатне здобуття у державних та комунальних закладах освіти повної загальної середньої освіти на кожному її рівні за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів один раз протягом життя.

Статтею 7 Закону передбачено, що не може бути обмежень у доступі до здобуття повної загальної середньої освіти. Право на здобуття повної загальної середньої освіти гарантується незалежно від віку, статі, раси, кольору шкіри, стану здоров'я, інвалідності, особливих освітніх потреб, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, місця проживання, мови спілкування, походження, сімейного, соціального та

майнового стану, складних життєвих обставин, наявності судимості, а також інших обставин та ознак. Встановлення актами законодавства спеціальних правил та/або вжиття заходів, що забезпечують можливість здобуття повної загальної середньої освіти, у тому числі забезпечення розумного пристосування, не вважається дискримінацією. Жоден учасник освітнього процесу не повинен зазнавати жодних форм дискримінації, зокрема мати будь-які обмеження в освітньому процесі або у праві брати участь у заходах, що проводяться в закладі освіти, у тому числі на підставі надання чи ненадання благодійної допомоги закладу освіти (ч.ч. 1- 4 ст. 7 Закону).

Закон України «Про повну загальну середню освіту» (далі – Закон), який визначає правові, організаційні та економічні засади функціонування і розвитку системи загальної середньої освіти, та, який набрав чинності 18.03.2020 не передбачає функціонування таких типів закладів, як *санаторні школи*, на відміну від Закону України «Про загальну середню освіту», який втратив чинність та визначав *санаторні школи* як заклади загальної середньої освіти з відповідним профілем для дітей, які потребують тривалого лікування та які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти (ч. 2 ст. 9).

Відповідно до Положення про санаторну школу (затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 № 1026) санаторна школа є закладом загальної середньої освіти з відповідним профілем для дітей, що потребують *тривалого лікування*, який забезпечує здобуття загальної середньої освіти та відновлення і зміцнення здоров'я учнів (вихованців), а також надання їм медичної допомоги (п. 1). Профіль санаторної школи визначається з урахуванням необхідності лікування відповідних захворювань: 1) для дітей з психоневрологічними захворюваннями; 2) для дітей, хворих на сколіоз; 3) для дітей із захворюваннями серцево-судинної системи; 4) для дітей з хронічними неспецифічними захворюваннями органів дихання; 5) для дітей з хронічними неспецифічними захворюваннями органів травлення; 6) для дітей, хворих на цукровий діабет; 7) для дітей з малими і неактивними (фаза згасання) формами туберкульозу (п. 9). Режим роботи санаторної школи визначається з урахуванням необхідності забезпечення системності освітнього процесу і *медичної допомоги* та відповідно до профілю санаторної школи (п. 13). Санаторна школа повинна мати в своєму штаті *медичних працівників* для забезпечення надання учням (вихованцям) необхідної медичної допомоги відповідно до профілю школи (п.16).

Зазначене вище дозволяє зробити висновок, що санаторна школа дозволяє поєднувати освітній процес з лікуванням дітей з важкими захворюваннями, контролювати їх прогресування та здійснювати профілактику виникнення ускладнень. Водночас, на нашу думку, у Законі недоцільно деталізувати положення щодо порядку зарахування учнів до санаторних шкіл та тривалості перебування у них (зміни до ст. 9), а обмежитися положенням, відповідно до якого зарахування учнів до таких спеціальних закладів освіти здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки спільно з центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я.

2. Законопроект потребує доопрацювання в частині використання термінології. Так, Закон не оперує терміном «школа-інтернат», а відповідно до пп. 7 п. 3 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону «до приведення законодавства і установчих документів закладів освіти у відповідність із цим Законом терміни «інтернат» і «пансіон» є ідентичними, а всі суб'єкти владних повноважень і заклади освіти керуються всіма положеннями цього Закону, що стосуються пансіонів, а також положеннями законодавства, що стосуються інтернатів у частині, що не суперечить цьому Закону», що необхідно врахувати у законопроекті.

3. Законопроект має вади техніко-юридичного характеру. Так, у ньому пропонується доповнити ч. 2 ст. 35 Закону новим абзацом третім. При цьому, по-перше, не враховується те, що абз. 3 у відповідній частині вже існує, а, по-друге, виходячи зі змісту порівняльної таблиці до законопроекту, новий абзац пропонується розмістити саме після чинного абз. 3 ч. 2 ст. 35.

4. У разі прийняття законопроекту, реалізація його положень потребуватиме додаткових бюджетних витрат, які пов'язані із забезпеченням діяльності санаторних шкіл, а проект Закону – фінансово-економічного обґрунтування відповідно до вимог ст. 91 Регламенту Верховної Ради України та ст. 27 Бюджетного кодексу України. Твердження про те, що «реалізація проекту Закону не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України або місцевих бюджетів» (п. 5 пояснювальної записки), виглядає некоректним.

У контексті викладеного вище, доцільно переглянути строк набрання чинності Законом, проект якого розглядається («з дня, наступного за днем його опублікування») (п. 1 розділу II «Прикінцеві положення»), з урахуванням вимог ч. 3 ст. 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якими «закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються: не пізніше 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду; після 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим».

5. Звертаємо також увагу на те, що на розгляді Верховної Ради України знаходяться проекти законів України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (щодо недопущення закриття та забезпечення можливості подальшого функціонування санаторних шкіл (санаторних шкіл-інтернатів))» від 26.05.2020 реєстр. № 3371 (доопрацьований), «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (щодо відновлення прав учасників освітнього процесу))» від 05.05.2020 реєстр. № 3430, «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо відновлення прав учасників освітнього процесу» від 21.05.2020 реєстр. № 3430-1, «Про внесення змін до п. 3 розділу X «Перехідні та прикінцеві положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо розширення можливостей для трансформації освітньої мережі» від 23.06.2020 реєстр. № 3719 та

«Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо розширення можливостей для трансформації освітньої мережі та відновлення прав учасників освітнього процесу» від 01.07.2020 реєстр. № 3719-1. Оскільки законопроект, що розглядається, і зазначені вище законопроекти мають спільний предмет регулювання, проблема потребує комплексного розгляду та вирішення, зазначені законопроекти доцільно розглядати разом.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: В. Грицак, К. Вербицький

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/97302 від 06.07.2020

132328